

TURRAPPORT COTE DONANA SPANIEN 6-14. marts 2012

Gitte og Allan Kruse, Marta Grun og Henning Skjelborg. DOF Køge.

Tekst: Henning Skjelborg. Foto: Allan Kruse

Cote Donâna står højt på ønskelisten hos de fleste ornithologer. For 3 år siden var vi i Extramadura, og nu var turen så kommet til Andalusien. Spaniens største flod, Guadalquivir, har skabt Spaniens største naturpark, Cote Donâna.

Nu skulle det altså være, og vi planlagde turen og bestilte fly og hoteller i december 2011. Så krakkede Spanair, men vi fik dog pengene retur. Nye flybilletter blev bestilt, så vi kunne holde vores oprindelige plan.

Vi var lidt spændte på, om vi var for tidligt af sted, men turrapporter om stedet findes praktisk taget på alle tidspunkter. Hvad vi heldigvis ikke vidste på forhånd var, at Spanien og Portugal var ramt af den værste tørke i 70 år! Vi havde dog en oplysning om, at der var meget tørt, og at lagunerne var små, og marsken noget udtørret, så antallet af de enkelte fugle var nok ikke enormt. Til gengæld forudsagde vejruddsigten 5-25 grader hver dag. Fuld sol praktisk taget hver dag. Men koldt om morgenen.

Vi drog fortrøstningsfulde af sted tirsdag den 6. marts kl. 15:00 fra København og med 1 times forsinkelse i Madrid, nåede vi Sevilla, hvor vi efter megen higen og søgen fandt vores hotel kl. 23:00. Gadenavneskilte er ikke udbredt på de kanter! Den første flaske Cava blev åbnet, og vi fantaserede om Blå Glente, Marmorand, Kamblishøne, Hvidhovedet And, Kejserørn og, hvis vi nåede kysten, Audoinmåge og Skråpe spp.

Onsdag 7. marts:

Morgenmad havde vi fravalgt alle morgener på nær den sidste morgen. Vi plejer at indtage morgenmaden i felten, så vi ikke spilder tiden! Efter en lille times kørsel – først ad motorvejen mod Huelva i vest og derefter sydpå mod El Rocio - rastede vi. Vores indtagelse af morgenmaden blev forstyrret af Hærfugl, Sort Ibis, Sort Glente, syngende Toplærker, Gulirisk og Husrødstjert. På vejen videre igennem en skovtykning var der skræppende Blåskader, og Hvid Stork og Kohejrer lyste op alle vegne.

Vi nåede så frem ved middagstid til El Rocio. En museumsby (og igen: meget få gadenavne!) som er ganske mageløs: Ingen asfalt, men hådtstampet sand og kridhvide huse. Bruges meget som filmkulisser, og da Andalusien er kendt for sin helt egen hesterace, Andalusieren, var der selvfølgelig heste og hestevogne i byen.

Efter nogen søgen blev vi indkvarteret, fast føde blev indtaget, hvorefter vi gik de få hundrede meter ned til lagunen,

der ligger helt ind til byen. Der var tusindvis af (alm.!) Blishøns, men længere ude var der lyserødt af hundreder af Stor Flamingo. Stylteløber spankulerede højbenet rundt, Skestørke fejede efter bytte, Gåsegrib og Musvåge var over hovedet på os, og en Sort Stork lod sig åbenbare. Theklalærke fik vi bestemt, og mellem Stor Præstekrave var der også et par små Præstekraver. Temminskryler, Klyder, Tinksmed, Mudderklirer og Svaleklirer fuldendte billedet af vadefuglene. Hen mod aftenen bestemtes så den meget gule sanger til at være Iberisk Gransanger (fuglestemmer medbragt på MP3 samt CD i bilen) og Ensfarvet stær sad nok så nydeligt på en skorsten.

Efter at være godt fornøjede med dagens udbytte var det tid til at spise på en lokal restaurant. Der skulle selvfølgelig spises spanske specialiteter. De øvrige bestilte lammekød, som blev serveret med stegte kartoffelbåde, og jeg som elsker sydlandsk pølse og skinke bestilte selvfølgelig iberisk skinke. Min anretning bestod af en tallerken tynde (velsmagende!) iberisk skinke – uden noget som helst tilbehør! Men god vin dulmer hastigt smerten.

Torsdag 8/3:

7:30 afgang. Vi skulle en lang omvej – 3 timer var beskrevet – for at komme til informationscentret i selve nationalparken. Her er de bedste udsigtsposter. Temperaturen var lige under frysepunktet, men da morgenmaden langt om længe blev indtaget – for vi gjorde holdt utallige steder – var vi oppe i nærheden af 10 grader. Pulsen steg til gengæld brat, da det viste sig, at den lidt større fugl længere væk i toppen af træet ikke var en krage, men en Blå Glente! Den viste sig både fra siden og ryggen, og da den fløj, gav den opvisning! Sydlig Nattergal gav sit besyv med, mens Nathejren sov fra det hele.

De beskrevne 3 timer blev hurtigt til 6, idet Lille Tårnfalk, Slangeørn og Dværgørn krævede lidt feltstudie. Sølvhejre, Silkehejre og en enkelt Blå Kærhøg flankerede vejen hen til Informationscentret, som vi nåede ved frokosttid. Den rimelig vandfyldte lagune blev inspiceret inden frokost og gav som resultat Sultanhøne samt diverse klirer og ænder.

Vi fik nogle tips i centret om dels Kejserørn og dels om Kamblishøne, så på vejen tilbage tog vi at par afstikkere ad de angivne småveje. Kejserørnen lod sig ikke se, men til gengæld var en Skadegøg yderst samarbejdsvillig. Sortstrubede Bynkefugle var der overalt, og mindsandten om ikke en Cistussanger kom med på listen!

Vi fandt på hjemvejen søen ved det nedlagte naturcenter, som var beliggende få km. øst for vejen, der førte fra nationalparken. Det var et scoop! Kamblishøne – 2 stk., Tyndnæbbet måge, 1 iberisk Tornskade og

Plettet Rørvagtel, der uanfægtet kun på 30 meters afstand snadrede rundt, og som kort efter fik selskab af de 2 Kamblishøns. I en lille flok lærker var der lige en Kalandrlærke. Dette måtte fejres, og vi gjorde indkøb i Vilamanrique de la Condesa, hvor vi på udvejen havde set et afrikansk lignende landskab med storkereder i palmerne. Vi fandt torvet, parkerede og handlede ind i et lille supermarked. Ost, røget mørbrad og 2 fl. Champagne udgjorde aftenens fetsmåltid på Gittes og Allan værelse. En Sort Stork skulle lige hilse godaften ved udkørslen fra den lille by.

Fredag 9/3:

Vi tjekkede ud og kørte en lille km. sydpå over floden, hvor en lille park inddrager sydsiden af floden. Der er meget blandet biotop, og det gav Sydlig Halemejse og St. Flagspætte i Fyrreskoven, mens Sorthovedet Sanger skræppede op langs stien. I rørene sås Tophejre og Purpurhejre.

Vi spiste omelet i El Rocio med udsigt over lagunen, og så gik det mod næste stop på den anden side af Guadalquivir. Vi skulle ind om Sevilla for at krydse floden og så sydpå mod Cadiz. En mindre by, Los Palacios de Villafranca 20 km syd for Sevilla var vores næste destination. Vi fandt denne gang hotellet uden besvær, og hastede efter indkvartering derpå mod nordøst til den beskrevne lokalitet - vest for Dos Hermanos og dernæst sydpå fra La Hermanadad - i marsken ude ved kanalen. På vejen ud passerede vi et lille vandhul i en andsby. Her fløj mindst 20 munke fra og til vandhullet for at drikke, og en hærfugl spankulerede rundt 20 meter væk.

Der var ikke meget vand i marskområdet, men Sultanhøne, Klyde, Hvidklire og St. Kobbersneppe fouragerede i den lille sø, der endnu var der. Hedelærken kom trækkende forbi, og et øjeblik efter en Mosehornugle på jagt. På hjemturen i skumringen nåede vi at se 2 Kirkeugler.

Lørdag 10/3:

Nu gik jagten ind på Hvidhovedet And! 20 km. sydpå ad motorvejen mod Jerez og så mod vest til Sanlucar. Her blev friskbagte bagetter blev indkøbt , og atter ud af byen igen i retning mod Bonanza . Vejbeskrivelsen herfra og ud til nationalparken ved La Algaída med Laguna del Tarelo var ikke helt i top, men vi holdt retningen. På en smal og rimelig befærdet vej var der et par vandhuller, som vi trods trafikken bestemte os til at tjekke – og mindsandten om ikke 5 Hvidhovede Ænder svømmede rundt i selskab med Stylteløber, Sultanhøne og Tophejrer! Så kunne vi i og for sig lige så godt vende om, da vi havde nået målet!

På den anden side duftede det indkøbte brød, og sulten begyndte at nage, så fortsatte trods alt! Vi fandt nu den rigtige vej og kunne indtage vores morgenmad med udsigt til Laguna del Tarelo. Og der var så de i vejledningen beskrevne Hvidhovede Ænder – ca .30 stk.!

Efter at den værste sult var stillet, blev lagunen gennemsoget for Marmorand, men de åbenbarede sig ikke. Nathejre, Silkehejre, Sortstrubet Lappedykker samt Sorthovedet Sanger var der til gengæld i rimeligt antal.

Efter en ualmindelig hullet – og lang – vej gennem skoven i parken, nåede vi en lidt mindre hullet vej, som efter 5-6 km kørsel førte frem til Salinas del Algaída. 4 Sorte Storke flankerede en lille sti ud i Salinaen. Helt ude for enden af den hullede jordvej var der det beskrevne fugleskjul.

Der var ikke meget vand, men dog nok til at Salinaen rummede mindst 1.000 St. Flamingoer længst væk. Tæt på var de gamle kendinge, plus Strandhjejle og Lille Kobbersnepe. Mursejler viste sig og Gåsegrib ligeledes. Bredden af Gualdquivir skulle tjekkes, og her gik Alm. Ryle og Stor Kobbersnepe. En Fiskeørn gav en mageløs opvisning over floden. Vi bemærkede os lige det indadgående tidevand i floden.

Under hjemturen gjorde vi holdt for sen eftermiddagskaffe i Trebujena. Vi sad på torvet og blev vidne til både bryllup og lokalt cafésnak. Så hjemad til sen aftensmad i byen.

Søndag 11/3:

Det blev dagen, hvor vi kørte til havet. Afgang 7:30 sydpå igen ad motorvejen helt til Jerez. Herfra mod øst gennem lave bjerge mod Algeciras. En meget smuk tur. Undervejs morgenmad ved en større sø, hvor Rødrygget Svale satte sig 20 meter væk på en hegnspl. Søen blev scannet, og der blev noteret 15 af vores efterhånden gamle kendinge.

På vej uden om Algeciras fik vi fint udsyn til Gibraltarklippen, og snart tonede Afrika frem af disen. Videre mod Tarifa, hvor vi straks kørte ned mod den brede sandstrand, ganske som på Rømø og Fanø!

Det blev et par fantastiske timer: 10-15 Suler og en enkelt Lunde på havet var godt nok et lidt magert resultat, da vinden var i en gal (træk)retning, men Hvidbrystet Præstekrave og Sandløber var nye turarter. Blandt en flok måger mente Marta at kunne se en Rovterne. Jeg gav hende ret, mens Allan kom til og sagde, at det nok var en Havterne! Han måtte naturligvis bøje sig og tilføjede: Og de der måger er Audoinmåger! Bingo! Al pinlig diskussion om Rovterne/Havterne var glemt!

Således oplivede drog vi mod vest! Mod klinterne og fyrreskoven ved Barbate. Her blev frokosten indtaget med utrolig udsigt ned over den brede strand og Afrikas bjerge i disen. Vi vandrede rundt i skoven et par timer og håbede på nogle Træløbere, men vi nøjes med masser af Sorthovede Sangere, Gulirisk og Husrødstjert, og det er jo ikke så ringe endda!

Vi drog nu mod en af Europas ældste byer, Cadiz, som er grundlagt af Fønikerne for 3-4.000 år siden. Det var sidst på eftermiddagen, da vi ankom, men folk solbadede eller sad på barer endnu. Rigtig middelhavsstemning, selv om det nu altså var Atlanterhavet! Vi vandrede langs bymuren mod havet og tjekkede for at få de sidste havfugle med, og på en lille solitær klippe uden for havnen var der Stenvender og Småspove. På bymuren var der Klippedue.

Kulturen fik sit bidrag: Vi gik igennem de snævre gyder og besigtige såvel bygninger som park og pladser, og efter indtagelse af såvel flydende som fast føde skulle domkirken også have besøg. Det blev en lang dag.

Mandag den 12/3:

Sidste chance for Marmorand! Atter sydpå mod Jerez og derpå mod øst ca. 5 km. mod Algeciras. Tydeligt skilt mod Laguna de Medina. Sydlig Nattergal og Sortstrubet Bynkefugl underholdt os under morgenmaden, og Cistussangeren gjorde os sin opvarmning. Lagunen blev tjekket omhyggeligt, men Marmoranden viste sig ikke. Alle de tidligere sete arter var tilstede. Gitte fik alene set Dværghejre, mens Allan og jeg fik en ikke-syngende Drosselrørsanger. Fiskeørn sad og troned på en gren på den modsatte bred.

Vi vandrede forbi lagunen og hen mod en landbrugsejendom. I olivenplantagen løb der 5-6 Rødhøns rundt. Blå Kærhøg, Sort Glente, Dværgørn, Rørhøg fuldendte dagens samling af rovfugle. Et scoop var, da 80-90 Hvide Storke viste sig og skruede sig op for videre træk mod nord! For derefter at blive afløst af 36 traner!

Tilbage mod Jerez og lidt nordpå, og så mod nordøst mod Arcos. Efter 25 km. kørsel nåede vi dertil. Herfra mod nord ca. 10 km til Espera. Turguiden var ikke helt i top, så det viste sig, at vi allerede i selve byen Espera skulle følge skiltet mod Naturparken for at finde Lagunas d'Espera – og ikke 2 km. uden for byen. Vi fandt lagunerne, som ikke kan siges at være meget vandfyldte. Tiden var ved at være knap, så vi nåede kun at tjekke de 2 ud af 3 laguner, men det gav en ny turart, Hvidøjlet And, som havde selskab af Rødhovedet And, Hvidhovedet And, Knarand og Taffeland.

Det var nu slut med det ornithologiske, så vi drog mod Sevilla, hvor vi havde 2 overnatninger i Centrum. Med 2 guider lykkedes det chaufføren at finde vej gennem de ensrettede gader, at få læsset af, finde et parkeringshus og tilbage til hotellet. Derpå en lille tur i den milde aften for at finde et lokalt værtshus med Tapas.

Tirsdag den 13/3:

Dagen var helliget kulturen. Vi besigtigede seværdighederne, Domkirken med Columbus' grav (og med flot udsigt fra tårnet til både byen og de ynglende Lille Tårnfalke), den gamle murerborg Alcázar, markedet, parkerne og flodbredden. Vi valgte den samme udendørs restaurant med forskellige Tapas. Den resterende vinbeholdning blev tømt på værelset, og så godnat!

Onsdag den 14/3:

Det blev en lang rejsedag. På grund af Spanairs konkurs, var den hjemrejseflyvning, vi kunne få, meget således, at vi skulle op kl. 4:00. Bilen skulle hentes og vi skulle være i lufthavnen 5:00. Derefter fik vi 4 timers ventetid i Madrid. Hjemkomst 15:30.

Lidt trætte var vi, men det var en fantastisk udbytterig tur: 136 arter. Vi så alt det, vi havde håbet på nær Marmorand. Kejsørørnen havde vi set i Extramadura, men et gensyn ville vi jo ikke beklage.

FUGLELISTE

Knarand
 Pibeand
 Gråand
 Skeand
 Krikand
 Rødhovedet And
 Taffeland
 Hvidøjet And
 Troland
 Sort Ibis
 Skestork
 Fiskeørn
 Blå Glente
 Rød Glente
 Sort Glente
 Gåsegrib
 Slangeørn
 Rørhøg
 Blå Kærhøg
 Musvåge
 Dværgørn
 Lille Tårnfalk
 Tårnfalk
 Plettet Rørvagtel
 Sultanhøne
 Grønbenet Rørhøne
 Kamblishøne
 Blishøne
 Trane
 Vibe
 Strandhjejle
 Hjejle
 Hvidbrystet Præstekrave
 Stor Præstekrave
 Lille Præstekrave
 Spætmejse
 Gærdesmutte
 Løvsanger
 Gransanger
 Iberisk Gransanger
 Rørsanger
 Drosselrørsanger
 Cistussanger
 Munk
 Sorthovedet Sanger
 Rødhals

Hvidhovedet And
 Rødhøne
 Lille Lappedykker
 Toppet Lappedykker
 Sorthalset Lappedykker
 Stor Flamingo
 Sort Stork
 Hvid Stork
 Sule
 Stylteløber
 Klyde
 Mudderklire
 Svaleklire
 Sortklire
 Hvidklire
 Tinksmed
 Rødben
 Småspove
 Storspove
 Stor Kobbersneppe
 Lille Kobbersneppe
 Stenvender
 Sandløber
 Temmincksryle
 Almindelig Ryle
 Brushane
 Dobbeltbekkasin
 Tyndnæbbet Måge
 Hættemåge
 Audoinmåge
 Middelhavsmåge
 Sildemåge
 Rovterne
 Splitterne
 Lunde
 Sydlig Nattergal
 Husrødstjert
 Sortstrubet Bynkefugl
 Solsort
 Sjagger
 Stær
 Ensfarvet Stær
 Hvid Vipstjert
 Engpiber
 Rørspurv

Skarv
 Dværghejre
 Purpurhejre
 Fiskehejre
 Sølvhejre
 Kohejre
 Tophejre
 Nathejre
 Dværghejre
 Klippedue
 Ringdue
 Tyrkerdue
 Alexanderparakit
 Skadegøg
 Kirkeugle
 Mosehornugle
 Mursejler
 Hærfugl
 Stor Flagspætte
 Iberisk St. Tornskade
 Blåskade
 Husskade
 Allike
 Ravn
 Kalanderlærke
 Dværglærke
 Toplærke
 Theklalærke
 Hedelærke
 Landsvale
 Rødrygget Svale
 Bysvale
 Musvit
 Blåmejse
 Halemejse
 Bomlærke
 Bogfinke
 Grønirisk
 Grønsiken
 Stillids
 Tornirisk
 Gulirisk
 Gråspurv
 Spansk Spurv
 Skovspurv